

Fremtidens kompetanse i Kongsbergregionen

Presentasjon på Kongsbergkonferansen

Øyvind Vennerød – Senior Manager i Menon Economics

Agenda

- 1 Oppdragets bakgrunn**
- 2 Dagens kompetansesituasjon**
- 3 Fremtidens kompetansegap**
- 4 Anbefalinger**

RAPPORT

Fremtidens kompetansebehov i
Kongsbergregionen

Kong. P. 2019/2020

Oppdragets bakgrunn

Oppdragets bakgrunn

Navs bedriftsundersøkelse 2025: Stor mangel på folk med fagbrev

... og kompetansesituasjonen blir ikke enklere

Grønn omstilling

Bærekraft

Demografiske endringer

Vekst i teknologi-industrien

Handelskonflikt og polarisering

Ulikhet og utenforskap

Digitalisering og AI

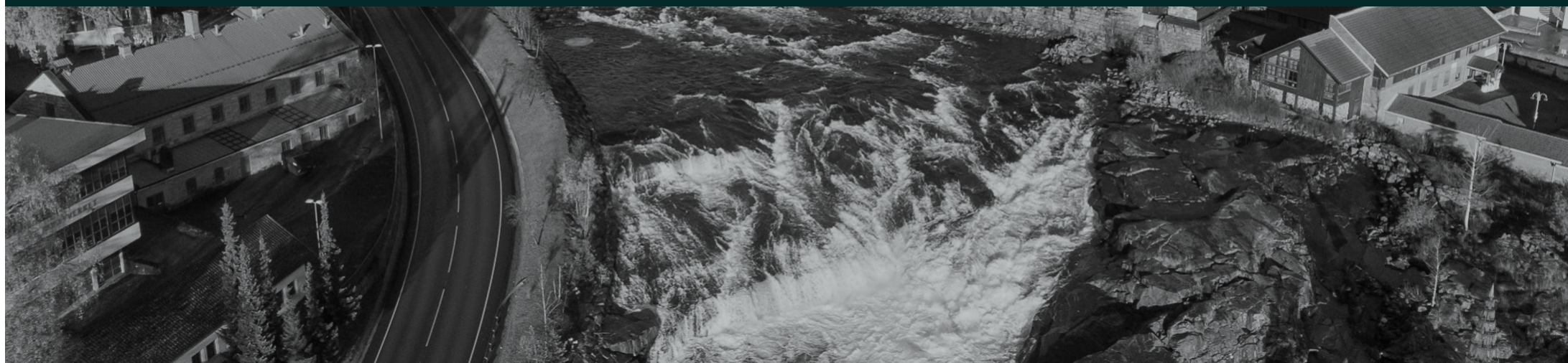

Ønske om et mer diversifisert næringsliv

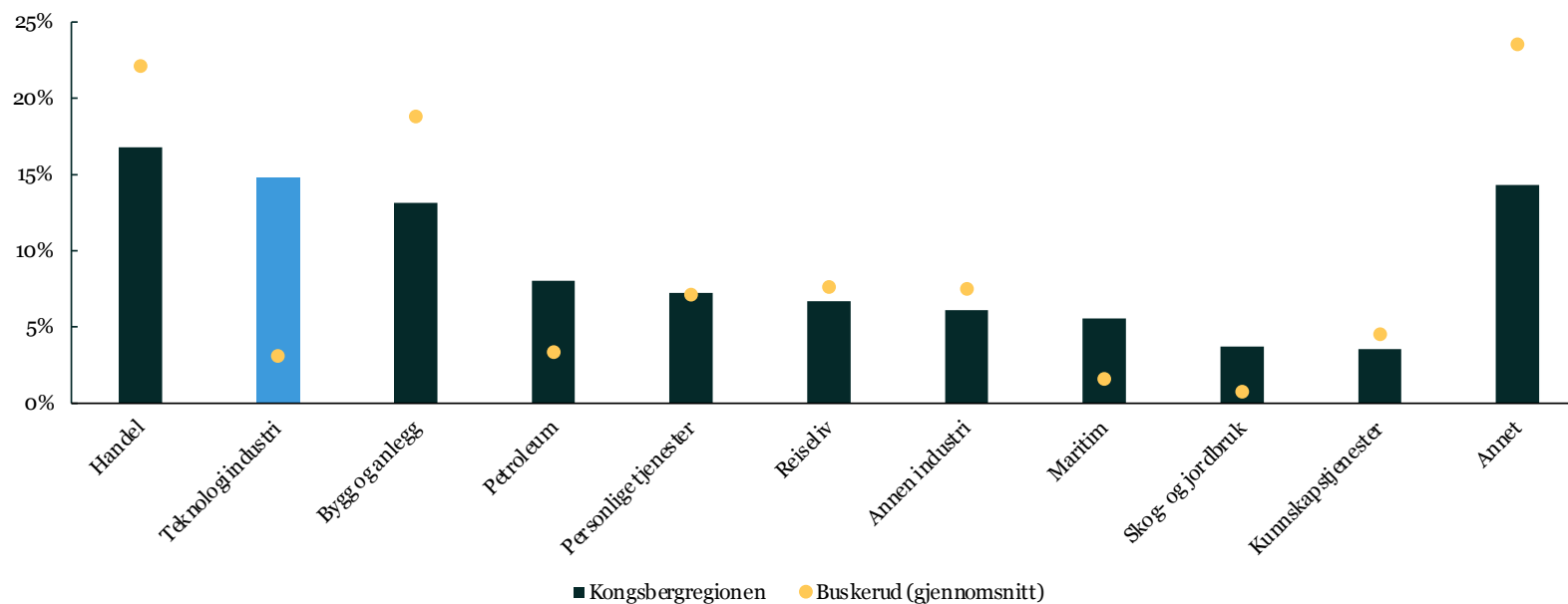

Dagens kompetansesituasjon

Særtrekk ved Kongsbergregionen

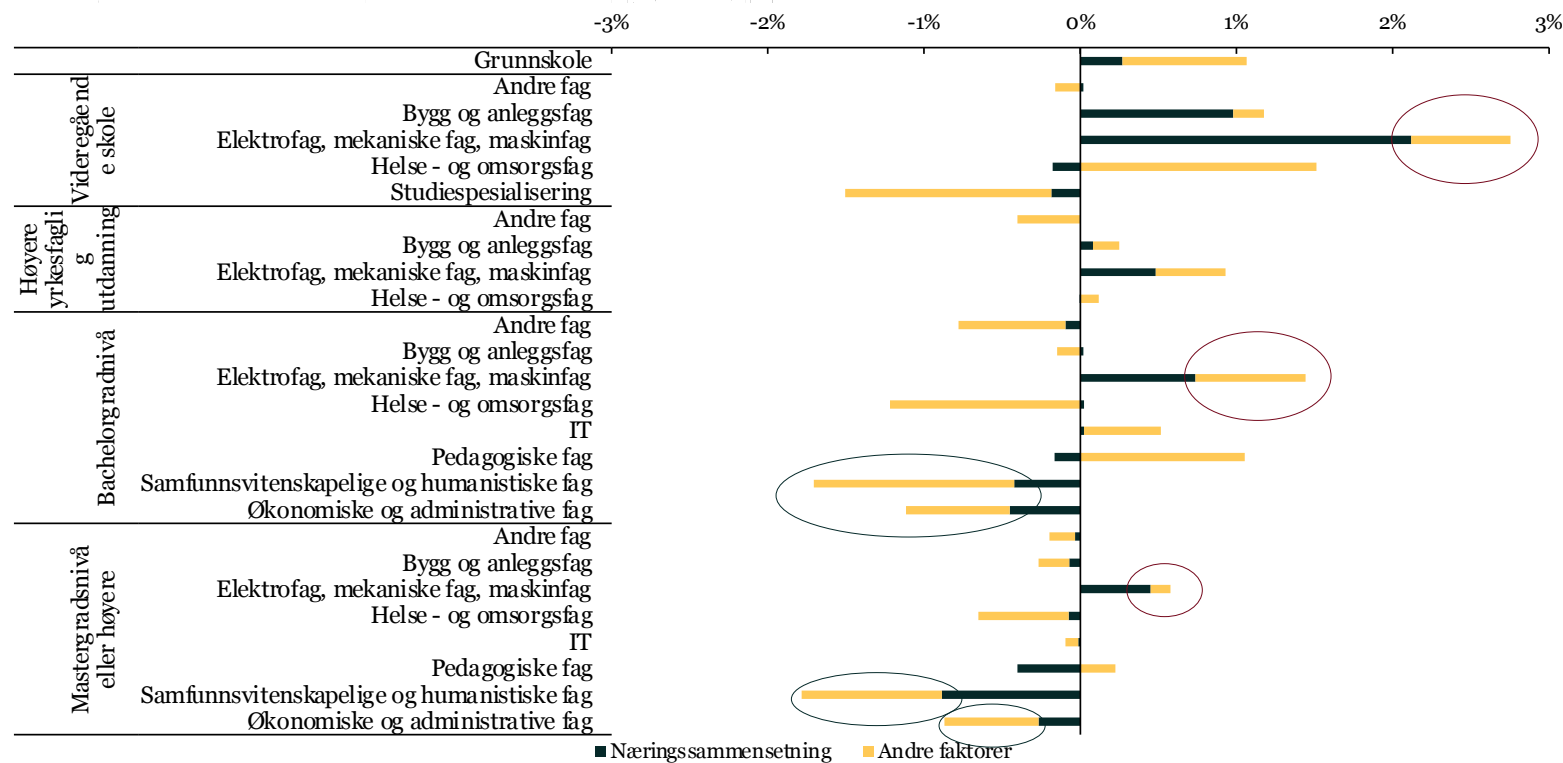

Næringsstrukturen i Kongsbergregionen – dominert av teknologiklyngen

Andel ansatte per næring i Kongsbergregionen, sammenlignet med Buskerud som helhet (gjennomsnitt), i regnskapspliktige bedrifter. Kilde: Menon Economics.

Utdannelseskomposisjonen er enda mer sentrert rundt elektrofag, mekaniske fag og maskinfag enn næringsstrukturen skulle tilsi

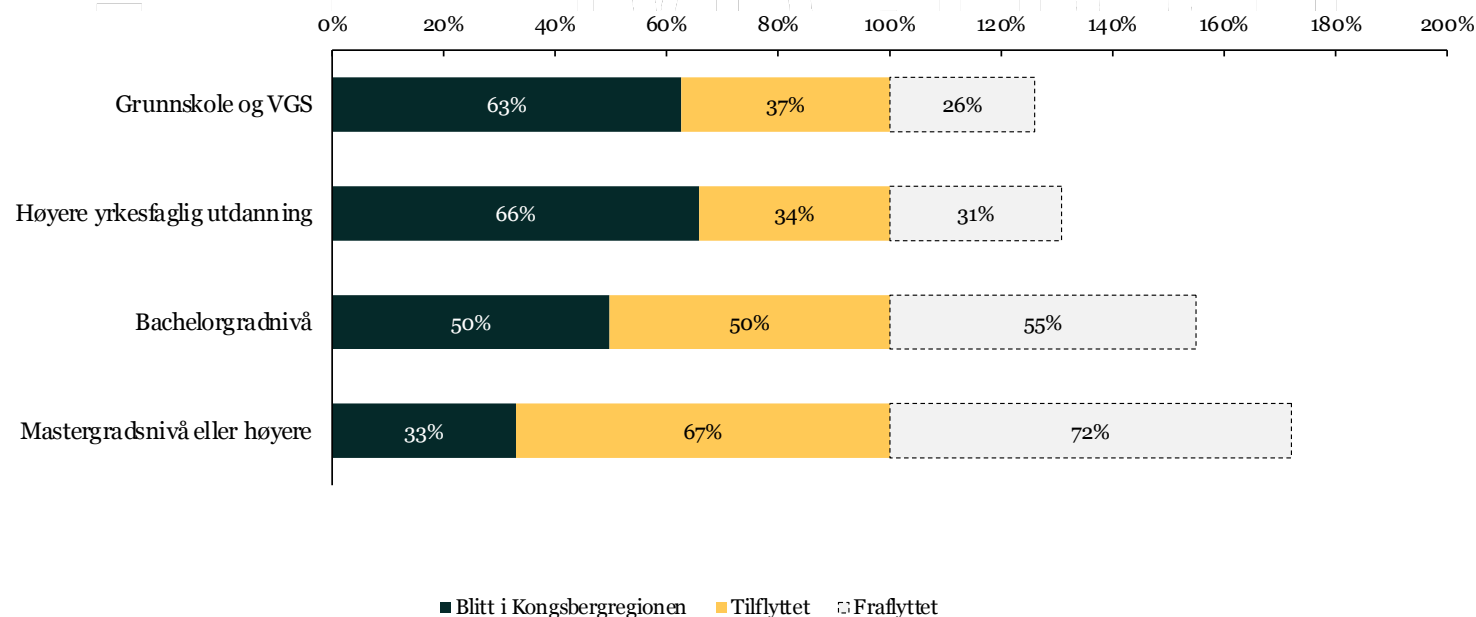

Forklaring av avvik fra nasjonale utdannelsesgjennomsnitt for Kongsbergregionen. Kilde: Microdata.no og Menon Economics

De fleste fra Kongsbergregionen som tok høyere utdanning har flyttet vekk.

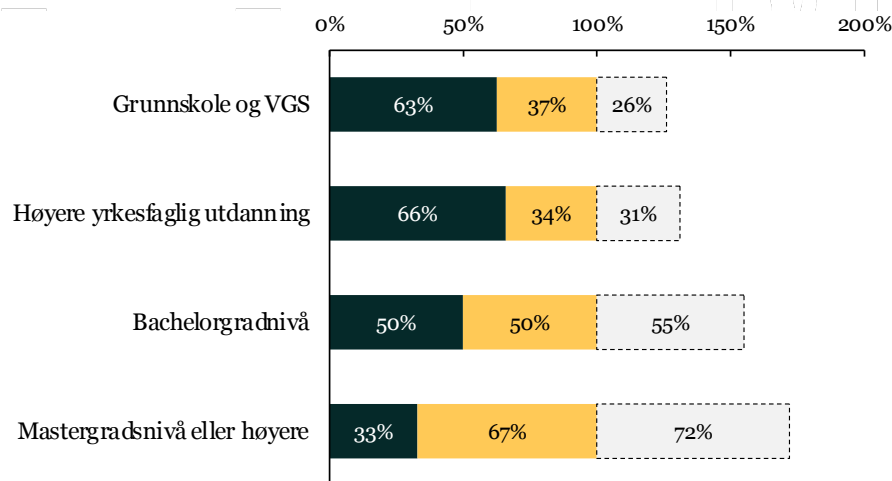
De fleste med høyere utdanning som jobber i Kongsbergregionen, er tilflyttere.

Dagens kompetansesammensetning i Kongsbergregionen fordelt på de med røtter i regionen (Blitt i Kongsbergregionen) de som har flyttet til regionen og de som er fraflyttet. Kilde: Microdata.no, Menon Economics

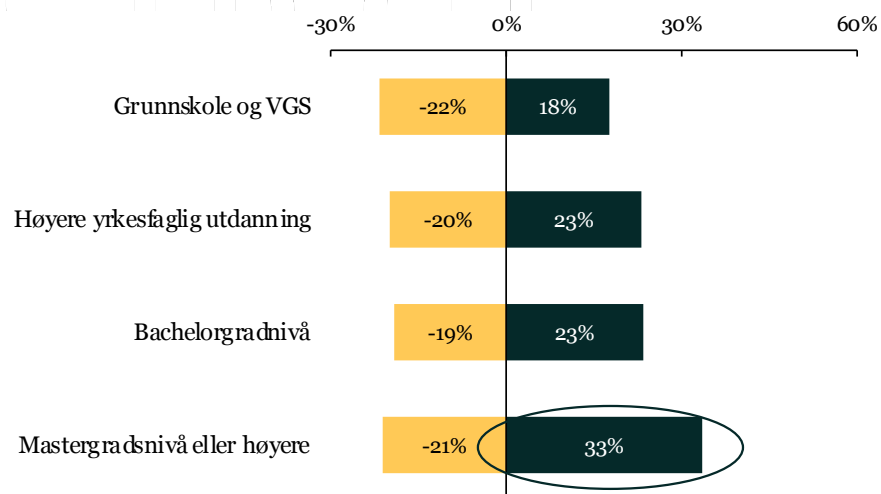

Nettoinnpendling i hovedsak blant høyt utdannede personer

Dagens kompetansesammensetning i Kongsbergregionen fordelt på de med røtter i regionen de som har flyttet til regionen og de som er fraflyttet. Kilde: Microdata.no, Menon Economics

Inn- og utpendling fra Kongsbergregionen som andel av arbeidsstyrken i regionen, fordelt på utdanningsnivå. Kilde: Microdata.no, Menon Economics

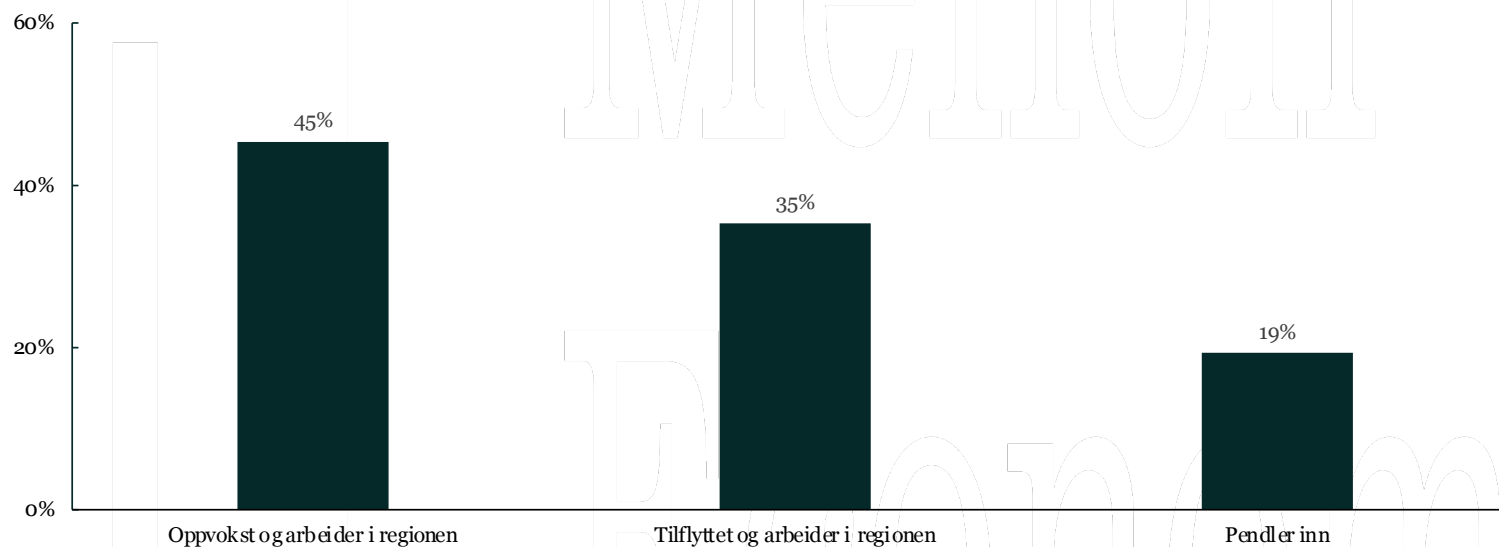

■ Blitt i Kongsbergregionen ■ Tilflyttet □ Fraflyttet

■ Pendler ut ■ Pendler inn

Over halvparten av arbeidsstyrken er altså ikke utdannet i regionen

Opprinnelsen blant personer som arbeider i Kongsbergregionen. Kilde: SSB, Menon Economics

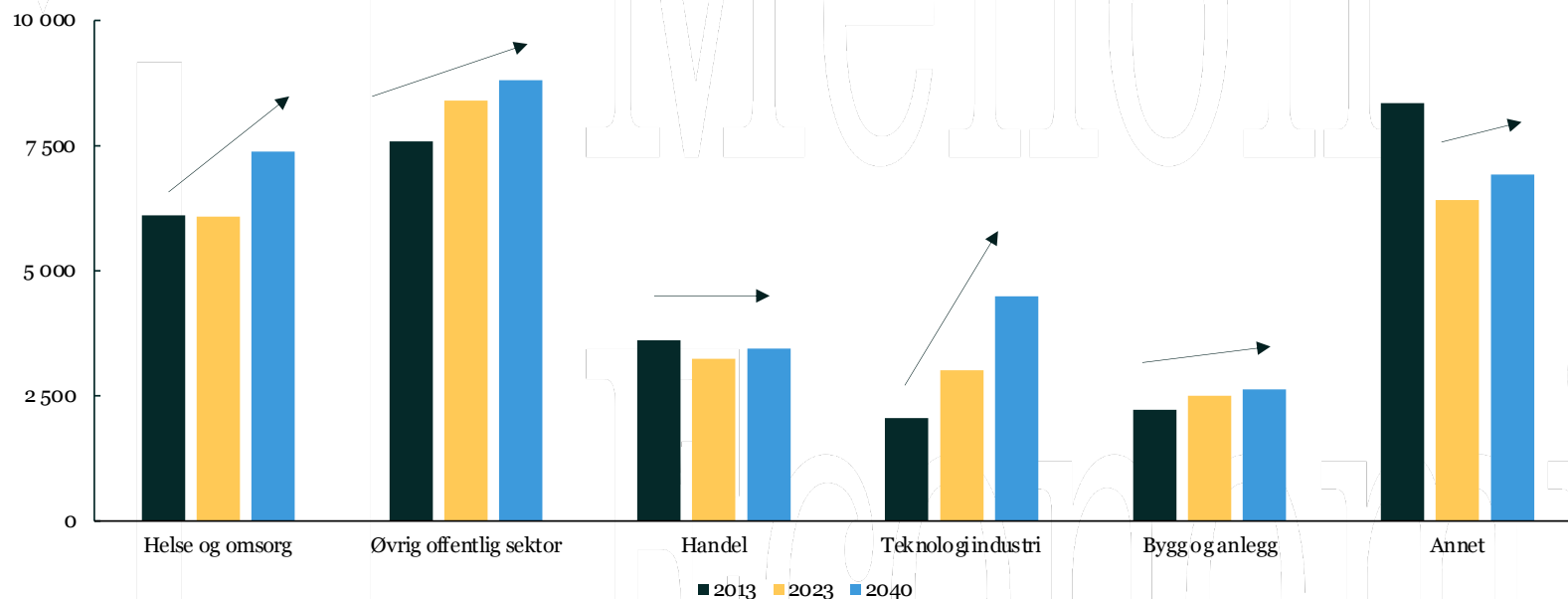

Fremtidens kompetansesituasjon i Kongsbergregionen

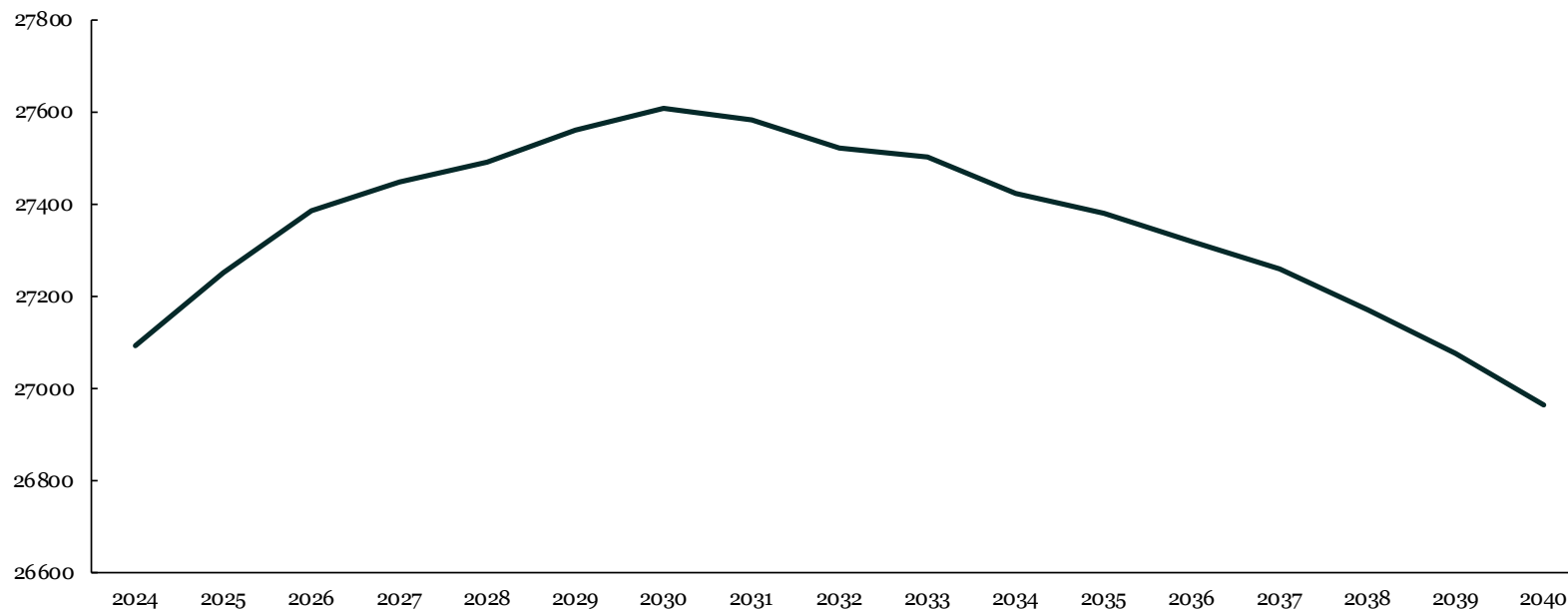
Teknologiindustri og helse- og omsorg bidrar til en fremskrevet etterspørselsvekst på over 3500 personer

Etterspørsel etter arbeidskraft i Kongsbergregionens største næringer frem mot 2040. Kilde: Menon Economics, SSB.

Ingen vekst i arbeidskraftstilbudet om man tror på SSB

Antall personer i arbeidsdyktig alder i Kongsbergregionen frem mot 2040. Kilde: SSBs befolkningsfremskrivninger, MMMM.

Vi har tallfestet fire mulige mål som kan bidra til en høyere vekst i arbeidsstyrken

Fraflytting redusert med 25%, slik at en høyere andel forblir i regionen

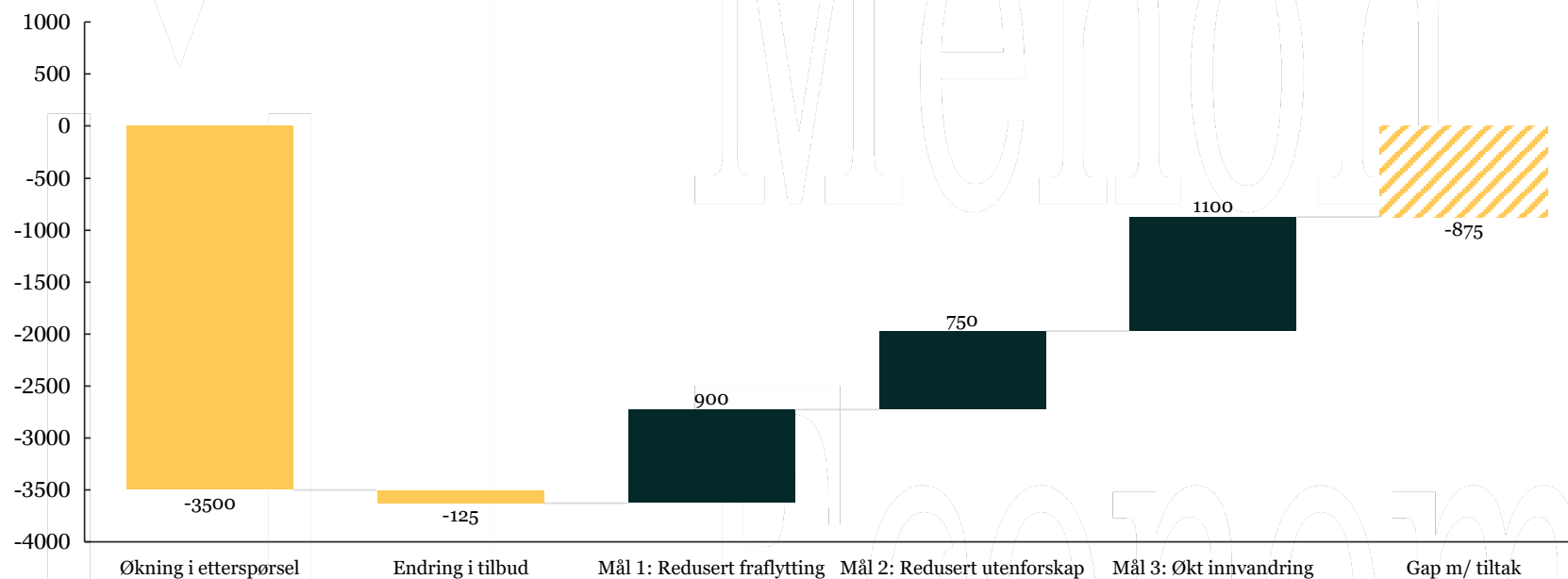

Utenforskap redusert til å bli blant landets beste fjerdedel

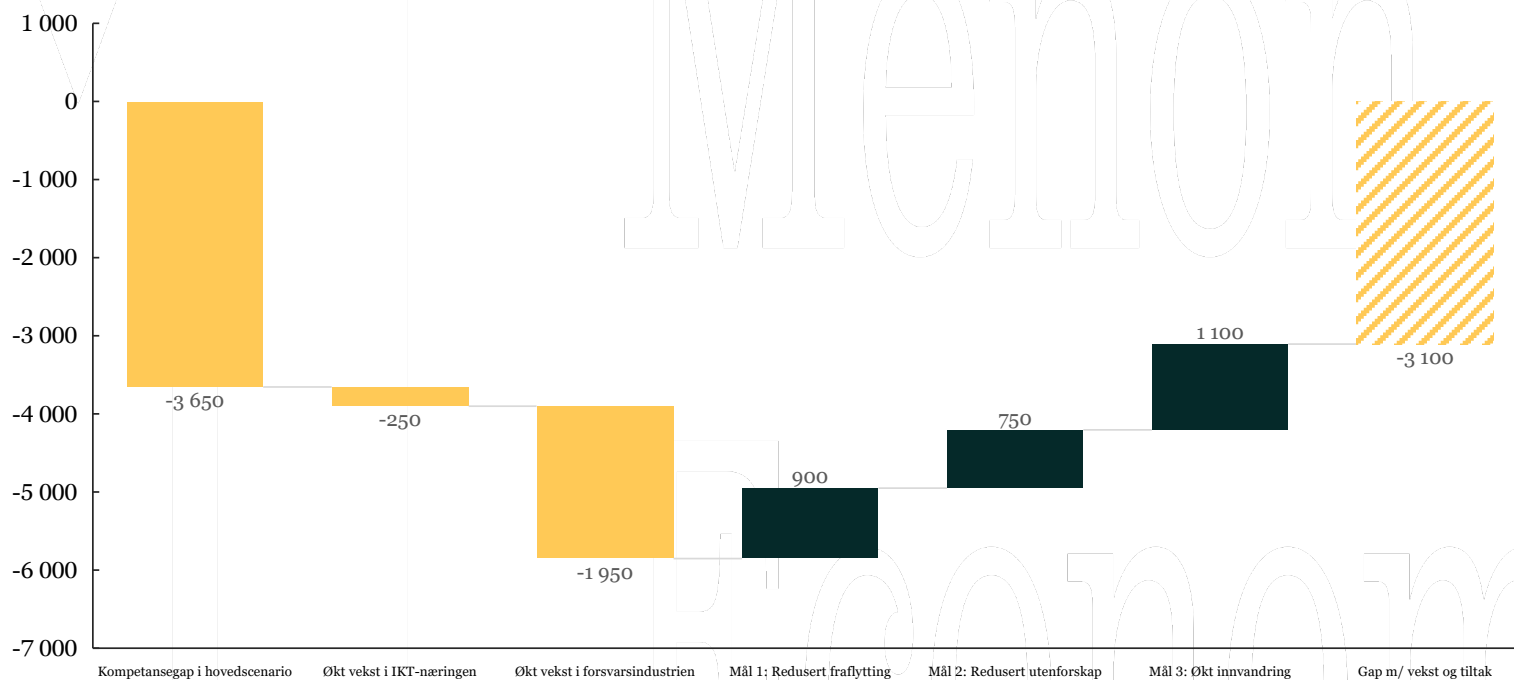
Innvandring økt til SSBs høyinnvandringsscenario

Selv om man oppnår alle tre målene for økt arbeidsstyrke, blir det ikke nok folk til å dekke etterspørselen etter arbeidskraft

Estimert gap mellom tilbud og etterspørsel av arbeidskraft i Kongsbergregionen i 2040. Kilde: Menon Economics.

... og hvis vi legger på de ambisiøse vekstambisjonene, er gapet enda større

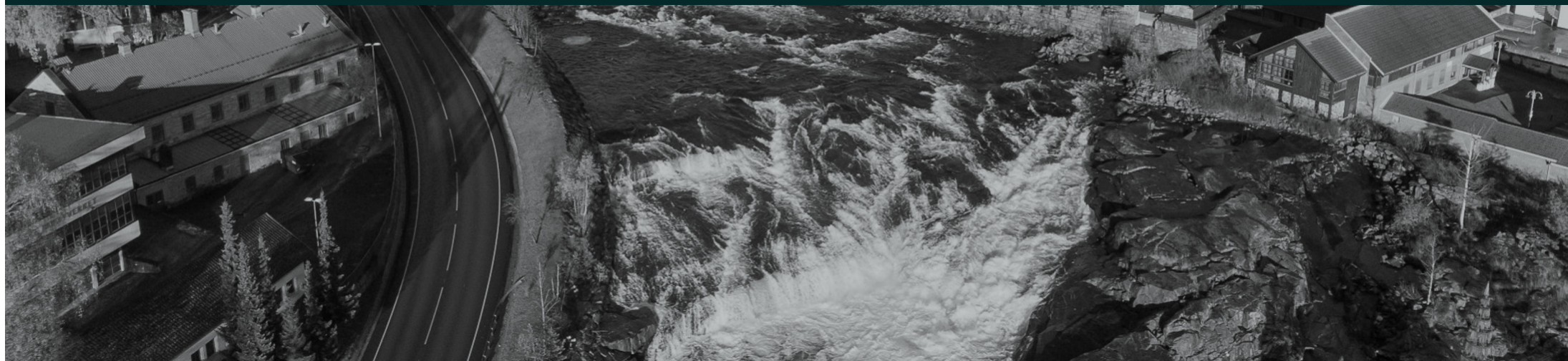
Estimert gap mellom tilbud og etterspørsel av arbeidskraft i Kongsbergregionen i 2040. Kilde: Menon Economics.

Hva betyr dette?

- Kongsberg er en region i vekst, med betydelige ambisjoner. Men det er et gap mellom tilbud og etterspørsel.
- Dette kan lukkes på tre måter:
 - 1) **Kongsberg øker arbeidsstyrken** for å dekke det økte behovet (økt innflytting, redusert utflytting, økt innpendling, redusert utenforskap)
 - 2) **Kongsberg øker produktiviteten** slik at man får løst oppgavene uten en så stor vekst i sysselsettingen
 - 3) **Veksten uteblir** eller reduseres grunnet mangel på folk

Anbefalinger

Tre veier til å tette kompetansegapet

Utdanne flere personer mer
riktig kompetanse

Tiltrekke og beholde folk med
riktig kompetanse

Utnytte den eksisterende
arbeidskraften bedre

Tre veier til å tette kompetansegapet

Utdanne flere personer mer riktig kompetanse

Tiltrekke og beholde folk med riktig kompetanse

Utnytte den eksisterende arbeidskraften bedre

Denne er viktigst i Kongsberg!

Vi har utarbeidet 10 hovedanbefalinger - jeg skal fokusere på *en* nå.

Utdanne flere personer mer riktig kompetanse

- **Anbefaling 1:** Iverksette tiltak for å håndtere mangel på fagarbeidere og helsepersonell.
- **Anbefaling 2:** Jobbe systematisk med å bedre digital kompetanse på tvers av utdanningsretninger og utdanninger
- **Anbefaling 3:** Iverksette bedre informasjonsflyt til unge rundt utdanningsvalg.

Tiltrekke og beholde folk med riktig kompetanse

- **Anbefaling 4:** Det bør arbeides strategisk med å gjøre Kongsbergregionen mer attraktiv for den **mobile** arbeidskraften.
- **Anbefaling 5:** Strategisk og målrettet arbeid for arbeidsinnvandring og integrering

Utnytte den eksisterende arbeidskraften bedre

- **Anbefaling 6:** Fylkeskommunen og kommuneregionen bør fortsette det systematiske arbeidet med å redusere utenforskap i Kongsbergregionen
- **Anbefaling 7:** Etterspurt kompetanse bør jobbe der det er størst behov

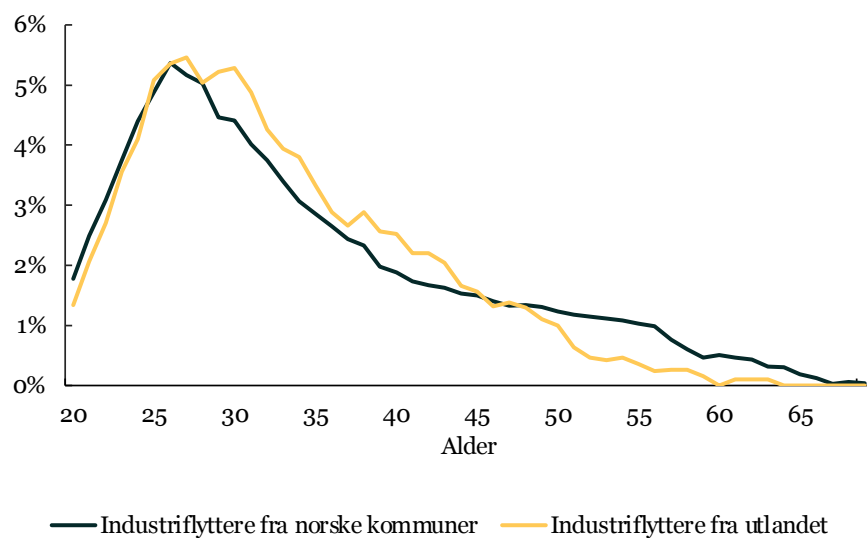

Overgripende anbefalinger

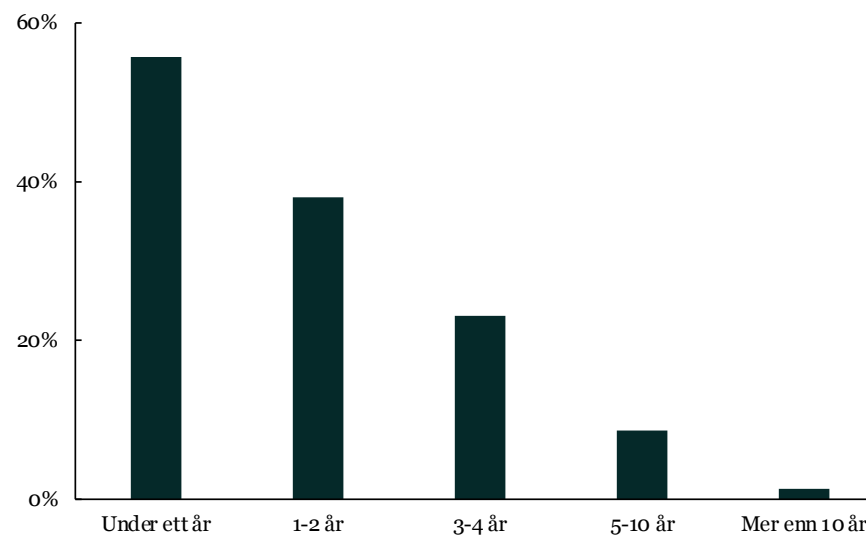
- **Anbefaling 8:** Eksisterende arenaer for samarbeid bør styrkes og nye utvikles
- **Anbefaling 9:** Systematisk satsing på effektivisering, særlig i offentlig sektor
- **Anbefaling 10:** Løpende analysearbeid for et oppdatert kunnskapsgrunnlag

Den mobile arbeidskraften er ung, og ønsker en boligreise.

Aldersfordeling blant folk som flytter for å ta en jobb i industrien i Norge. Kilde: Menon Economics og SSB

Leieandel blant tilflyttere etter år jobbet i KDA. Kilde: Spørreundersøkelse til KDAs ansatte med 1500 svar.

Takk for meg!

- Er du interessert i har vi hundrevis av sider og grafer om Kongsbergregionen og Buskerud i rapportene, som er tilgjengelige nå.

Fremtidens kompetansebehov i Kongsbergregionen

Fremtidens kompetansebehov i Buskerud

